

Python Programming

Werken met lists

Kristof Michiels

! Disclaimer

- Dit is een alfa-versie van de cursus die zal gebruikt worden voor het vak Python Programming in semester 2
- Deze informatie is dus mogelijk nog onvolledig en kan nog onzorgvuldigheden of zelfs fouten bevatten

Lesinhoud

Lesinhoud

- Wat zijn lists?
- Elementen wijzigen, toevoegen en verwijderen
- Een list ordenen
- Een list doorlopen
- Werken met delen van een list
- Tuples

Wat zijn lists?

Wat zijn lists?

```
python_data_types = ["str", "int", "float", "complex", "list", "tuple", "range", \
"dict", "set", "frozenset", "bool", "bytes", "bytearray", "memoryview"]
boodschap = f"Een bekend data-type is de {python_data_types[0]}."
print(boodschap)
```

- Een *list* is één van de ingebouwde data-types in Python
- Zoals de naam het al zegt wordt het gebruikt om verzamelingen met data op te slaan
- Het voordeel van een *list* is dat data gestructureerd kan worden opgeslagen, in volgorde, gesorteerd, enz...
- Een *list* wordt aangemaakt door middel van deze [ ] vierkante haakjes en de individuele waarden zijn gescheiden door komma's
- Als naam voor een *list* wordt vaak een meervoud gekozen

Toegang tot elementen in een *list*

```
weekdagen = ["maandag", "dinsdag", "woensdag", "donderdag", "vrijdag"]
print(weekdagen) #['maandag', 'dinsdag', 'woensdag', 'donderdag', 'vrijdag']
print(weekdagen[0])
print(weekdagen[1])
boodschap = f"Bijna weekend, het is vandaag {boodschap[4]}."
print(boodschap)
```

- Vraag je Python een *list* te printen dan krijg je de volledige list terug, inclusief de vierkante haakjes
- *Lists* zijn geordende collecties, dus kan je via de positie toegang krijgen tot de elementen
- Je gebruikt hiervoor de naam van de *list*, gevolgd door het index-getal van het gewenste element geplaatst binnen vierkante haakjes
- Het index-getal van het eerste element in de lijst is 0, tweede element is 1 enz...

Toegang tot elementen in een *list*

```
weekdagen = ["maandag", "dinsdag", "woensdag", "donderdag", "vrijdag"]  
boodschap = f"Bijna weekend, het is vandaag {weekdagen[-1]}."  
print(boodschap)
```

- Het laatste element krijg je door het gebruik van het index-getal -1, het voorlaatste element met -2 enz...

Elementen wijzigen, toevoegen en verwijderen

Lists worden vaak dynamisch gebruikt. We moeten dus elementen kunnen wijzigen, toevoegen en verwijderen in run-time

Elementen wijzigen in een list

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood"]  
lievelingskleuren[0] = "geel"
```

- We kunnen elementen wijzigen door de naam van de lijst op te roepen, gevolgd door de index van het te wijzigen element
- Als we er vervolgens een waarde aan toekennen dan wordt dit de nieuwe waarde van dit element

Elementen toevoegen met de append()-method

```
lievelingskleuren = []  
lievelingskleuren.append("oranje")  
lievelingskleuren.append("groen")  
lievelingskleuren.append("rood")  
print(lievelingskleuren) #['oranje', 'groen', 'rood']
```

- Er zijn verschillende manieren om nieuwe data toe te voegen aan een bestaande list
- Met de append()-method voeg je elementen toe aan het einde van een list
- Deze method maakt het eenvoudig om dynamisch te vertrekken vanaf een lege list. Met elke append()-call voeg je een nieuw element toe aan de lijst

Elementen toevoegen met de insert()-method

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood"]  
lievelingskleuren.insert(0, "geel")  
print(lievelingskleuren) #['geel', 'oranje', 'groen', 'rood']
```

- De insert()-method laat toe elementen toe te voegen op elke positie in een list
- Je doet dit door de index en de waarde van het nieuwe element mee te geven
- In het bovenstaande voorbeeld voegen we een element toe bij positie 0. Alle huidige elementen schuiven hierdoor een plaats door naar rechts

Elementen verwijderen met het del statement

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood"]  
del lievelingskleuren[0] #['groen', 'rood']  
print(lievelingskleuren)  
del lievelingskleuren[1]  
print(lievelingskleuren) #['groen']
```

Ken je de positie van een element dan kan je het verwijderen met het del statement.

Elementen verwijderen met de pop()-method

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood"]  
verwijderde_kleur = lievelingskleuren.pop()  
print(lievelingskleuren) #['oranje', 'groen']  
print(verwijderde_kleur) #rood  
andere_verwijderde_kleur = lievelingskleuren.pop(0)  
print(andere_verwijderde_kleur) #oranje
```

- De pop()-method verwijdert standaard het laatste item in een list
- Geef je tussen de haakjes de index van een element mee dan verwijder je een specifiek element
- Deze method laat toe met dit element te werken na de verwijdering. Heb je geen plannen om dit te doen, kies dan het del statement

Een item verwijderen op waarde met de remove()-method

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood", "paars"]  
lievelingskleuren.remove("groen")  
print(lievelingskleuren) #['oranje', 'rood', 'paars']
```

- Ken je de positie van een element niet, maar enkel de waarde? Dan kan je gebruik maken van de remove()-method
- De remove()-method verwijdert enkel het eerste element in de list met de betreffende waarde
- Als de waarde vaker kan voorkomen, dan is een loop noodzakelijk

Een list ordenen

Python geeft ons verschillende mogelijkheden om list-waarden in een bepaalde volgorde te presenteren

Een list ordenen met de sort()-method

```
eighties_popmuziek = ["Prince", "Abba", "Sade", "Madonna"]  
eighties_popmuziek.sort()  
print(eighties_popmuziek) #['Abba', 'Madonna', 'Prince', 'Sade']  
eighties_popmuziek.sort(reverse=True)  
print(eighties_popmuziek) #['Sade', 'Prince', 'Madonna', 'Abba']
```

- De sort()-method maakt alfabetisch sorteren eenvoudig
- Let wel: de volgorde van de list wijzigt permanent, dus de oorspronkelijke volgorde gaat verloren
- We kunnen ook in omgekeerde alfabetische volgorde sorteren met het argument reverse=True

Een list ordenen met de sorted()-functie

```
eighties_popmuziek = ["Prince", "Abba", "Sade", "Madonna"]  
print(sorted(eighties_popmuziek)) #['Abba', 'Madonna', 'Prince', 'Sade']  
print(eighties_popmuziek) #['Prince', 'Abba', 'Sade', 'Madonna']
```

- Om een lijst te sorteren zonder de oorspronkelijke volgorde verloren te laten gaan kan je de sorted() functie gebruiken
- Ook deze functie accepteert een reverse=True argument om omgekeerd alfabetisch te ordenen

Een list "omdraaien" met de reverse()-method

```
eighties_popmuziek = ["Prince", "Abba", "Sade", "Madonna"]  
eighties_popmuziek.reverse()  
print(eighties_popmuziek)
```

- Het omdraaien van de oorspronkelijke volgorde van een list doe je door gebruik van de reverse()-method
- De oorspronkelijke volgorde gaat verloren, maar je kan deze ongedaan maken door de reverse()-method nogmaals toe te passen

De lengte van een list bepalen met de len()-functie

```
eighties_popmuziek = ["Prince", "Abba", "Sade", "Madonna"]  
print(len(eighties_popmuziek)) #4
```

Gebruik de len()-functie om het aantal elementen in een list te bepalen

Een list doorlopen

Een list doorlopen

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood", "paars"]  
for kleur in lievelingskleuren:  
    print(f"Nog een mooie kleur: {kleur.title()}!")
```

- Vaak willen we een list doorlopen om op de elementen een bepaalde taak (of taken) te verrichten
- We kunnen hiervoor een for-loop gebruiken
- Gebruik van een enkelvoud en meervoud-naamgeving ("for item in lijst_van_items") maakt je code beter leesbaar

Numerieke lists maken met de range()-functie

```
for waarde in range(1, 10):  
    print(waarde)
```

```
getallen = list(range(1, 10))  
print(getallen) #[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]
```

- Lists zijn bijzonder geschikt om reeksen getallen op te slaan
- De range()-functie maakt het gemakkelijk om een reeks getallen te genereren
- Het bovenste voorbeeld zal de getallen van 1 tot en met 9 afdrukken
- Je kan het resultaat van range() onmiddellijk capteren in een list door gebruik te maken van een list()-functie

Numerieke lists maken met range()

```
even_getallen = list(range(2, 15, 2))  
print(even_getallen) #[2, 4, 6, 8, 10, 12, 14]
```

```
kwadraten = []  
for waarde in range(1,10):  
    kwadraten.append(waarde**2)  
print(kwadraten) #[1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81]
```

- We kunnen de range()-functie ook een derde argument meegeven
- Python gebruikt die waarde als een stapgrootte bij het genereren van getallen
- Met de range()-functie kan bijna elke denkbare set van getallen worden gecreëerd

Handige functies bij het werken met numerieke lists

```
getallenreeks = [0, 0, 1, 0, 2, 0, 2, 2, 1, 6, 0, 5]  
min(getallenreeks) #0  
max(getallenreeks) #9  
sum(digits)
```

Met behulp van deze functies kan je heel eenvoudig het minimum, maximum of de som van een numerieke list vinden

Verkorte notatie

```
kwadraten = [waarde**2 for waarde in range(1, 10)]
```

- In bovenstaande code combineer je de for loop en de creatie van nieuwe elementen in één en dezelfde regel code, en voeg je deze automatisch toe aan een lijst
- We noemen dit list comprehensions

Werken met delen van een list

Een list "slicen"

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood", "paars"]
print(lievelingskleuren[0:3]) #['oranje', 'groen', 'rood']
print(lievelingskleuren[1:4]) #['groen', 'rood', 'paars']
print(lievelingskleuren[:4]) #['oranje', 'groen', 'rood', 'paars']
print(lievelingskleuren[2:]) #['rood', 'paars']
print(lievelingskleuren[-3:]) #['groen', 'rood', 'paars']
```

- In Python verwijzen we naar een specifieke groep elementen in een list met de term "slice"
- Een slice maak je door de index van het eerste en het laatste element waarmee je wil werken mee te geven
- Net zoals bij range() stopt Python één element voor de tweede index die je hebt meegegeven
- Laat je de eerste index in een slice weg dan wordt automatisch gestart bij het eerste element van de list

Een list "slicen"

- Op gelijkaardige wijze wordt tot het einde van de list gegaan als je de tweede index weglaat
- Een negatieve index verwijst naar een element op zoveel posities van het einde van een list
- Een derde waarde geeft mee hoeveel elementen telkens mogen worden overgeslagen

Een slice van een list doorlopen

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood", "paars"]  
for kleur in lievelingskleuren[:3]:  
    print(kleur) # oranje groen rood
```

- Met een for-loop kan je een slice doorlopen

Een kopie maken van een list

```
lievelingskleuren = ["oranje", "groen", "rood", "paars"]
lievelingskleuren_kopie = lievelingskleuren[:]
lievelingskleuren.append("geel")
lievelingskleuren_kopie.append("magenta")
print(lievelingskleuren) #['oranje', 'groen', 'rood', 'paars', 'geel']
print(lievelingskleuren_kopie) #['oranje', 'groen', 'rood', 'paars', 'magenta']
```

Om een list te kopiëren maak je een slice die de oorspronkelijke list bevat door beide indexen weg te laten ([:])

Tuples

Tuples

```
mijn_tuple = (100, 30, 60)
print(mijn_tuple[0]) # 100
print(mijn_tuple[1]) # 30
```

- Een tuple is een list met het verschil dat een tuple onveranderlijk (of immutable) is
- Gebruik tuples wanneer je een reeks van waarden wil opslaan die niet veranderen tijdens de levenscyclus van het programma
- Ziet er exact uit als een list, maar wordt weergegeven met ronde haakjes
- Definieer je een tuple met één enkel element dan moet je een komma gebruiken na het eerste en enige element: `mijn_tuple = (5,)`

Een tuple overschrijven

```
mijn_tuple = (100, 30, 60)
mijn_tuple = (50, 30)
for getal in mijn_tuple:
    print(getal)
```

- Een tuple wijzigen gaat niet
- Je kan evenwel een nieuwe waarde toekennen aan de variabele die de tuple vertegenwoordigt
- Je kan een tuple doorlopen net zoals elke andere list

Python Programming - les 2 -

kristof.michiels01@ap.be